

ปัญหาและการแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับนักเรียน

ขอบข่ายเนื้อหา

นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาชั้นนั้น ยังอยู่ในวัยที่เรียกว่าวัยรุ่น เด็กวัยรุ่นต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับว่าเขาเป็นผู้ใหญ่ และเขาจะแสดงว่าพวกเขามีความสามารถพอที่จะอยู่ภายนอกวงการคุ้มครองของผู้ปกครอง จึงพยายามหาทางออกโดยการคบหาสมาคมกับเพื่อนร่วมชั้นและเพื่อนบ้านในละแวกเดียวกัน นอกจากการเข้ากับเพื่อนฝูงได้แล้ว เด็กวัยรุ่นยังต้องการให้เป็นที่ยอมรับแก่ครูอาจารย์ด้วย การปกครองนักเรียนวัยรุ่นนี้จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นครูอาจารย์ ผู้ปกครอง และบุคคลอื่น ๆ ในสังคม บุคคลต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องร่วมมือประสานกันเพื่ออบรมและแก้ปัญหาของนักเรียนในวัยนี้ ซึ่งปัญหาที่สำคัญของเด็กในวัยนี้ได้แก่

1. ปัญหาเด็กเรียนมาสาย
2. ปัญหาเด็กเรียนขาดเรียนบ่อย ๆ
3. ปัญหาเด็กเรียนหนีเรียน
4. ปัญหาเด็กเรียนแต่งกายไม่ถูกระเบียบ
5. ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนระหว่างโรงเรียน
6. ปัญหาการตั้งกลุ่มมั่วสุม
7. ปัญหาเรื่องซู้สาว
8. ปัญหายาเสพติด

จุดประสงค์

หลังจากได้ศึกษาบทนี้แล้วนักเรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1. ระบุปัญหาที่สำคัญของนักเรียนได้
2. เมื่อยกปัญหาที่สำคัญของนักเรียนให้สามารถบอกสาเหตุและแนวทางในการแก้ปัญหาได้

3. สรุปได้ว่าปัญหาส่วนใหญ่ของนักเรียนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความประพฤติของนักเรียนและมีผลกระทบต่อการศึกษาเล่าเรียนและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน

สาระสำคัญ

1. ปัญหาที่สำคัญของนักเรียนส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความประพฤติของนักเรียน
2. ตัวอย่างปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ การมาสาย ขาดเรียนบ่อย ๆ หนีเรียน แต่งกายไม่ถูกระเบียบ มั่วสุม ชู้สาว และยาเสพติด
3. ปัญหาทุกปัญหาย่อมมีสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในขณะที่เดียวกันก็ย่อมจะมีทางป้องกันแก้ไข
4. เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องหาทางป้องกันแก้ไข
5. ปัญหาของนักเรียนมีผลกระทบต่อการศึกษาเล่าเรียนและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน

เนื้อหา

12.1 ปัญหานักเรียนมาสาย!

12.1.1 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมาโรงเรียนสาย อาจมีดังนี้

1. บ้านอยู่ไกลจากโรงเรียน
 2. การคมนาคมไม่สะดวก
 3. นักเรียนต้องช่วยผู้ปกครองทำงานในตอนเช้า
 4. นักเรียนตื่นสายเพราะนอนดึกซึ่งอาจจะต้องช่วยผู้ปกครองทำงานตอนกลางคืน ดูโทรทัศน์ หรือนอนดึกเพราะสาเหตุอื่น ๆ
 5. นักเรียนไม่ยอมมาโรงเรียน โดยเหตุผลต่าง ๆ เช่น เมื่อโรงเรียน ไม่อยากเรียนวิชาในช่วงโมงแรก
 6. นักเรียนอาจทำผิดระเบียบต่าง ๆ เช่น การแต่งกาย ทรงผม และอื่น ๆ จึงต้องหลบครูเวรในตอนเช้า
- ฯลฯ

12.1.2 แนวทางการแก้ปัญหา

1. ถ้าโรงเรียนเปิดสอน 2 รอบ อาจย้ายนักเรียนที่มาสายให้มาเรียนในตอนบ่าย
2. ในกรณีที่โรงเรียนเปิดสอนรวดเดียวหรือมาสายในรอบบ่าย ถ้านักเรียนมาสาย 3 ครั้ง ใน 1 สัปดาห์ แจ้งให้ผู้ปกครองทราบ
3. ฝ่ายปกครองหรือฝ่ายแนะแนวพยายามค้นหาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมาสาย เพื่อหาทางช่วยเหลือแนะนำแก้ไขต่อไป
4. เชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อช่วยกันแก้ไข

12.2 ปัญหานักเรียนขาดเรียนบ่อย ๆ

12.2.1 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนขาดเรียน อาจมีดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวของนักเรียน
2. ปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจของนักเรียน

3. นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับครู เช่น ไม่ส่งงาน หนีการลงโทษของครู เป็นต้น
 4. การชักชวนของเพื่อนให้ไปตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น สถานมหรสพ สถาน
เจริญรมย์ หรือมั่วสุมตามสถานที่ต่าง ๆ
 5. ปัญหาเกิดจากโดนขู่บังคับจากพวกมิจฉาชีพต่าง ๆ
 6. นักเรียนหนีเรียนด้วยตัวของตัวเอง ไม่สนใจการเรียน
 7. นักเรียนทำผิดระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
 8. นักเรียนต้องช่วยผู้ปกครองทำงาน
- ฯลฯ

12.2.2 แนวทางการแก้ปัญหา

1. ครูประจำชั้นติดตามทันทีโดยทางโทรศัพท์ ไปรษณีย์ หรือตามถึงบ้าน
2. ครูอาจารย์และผู้ปกครองร่วมกันค้นหาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนขาดเรียน
และช่วยกันแก้ปัญหา นั้น ๆ

12.3 ปัญหาการเรียนหนีเรียน

12.3.1 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนหนีเรียน อาจมีดังนี้

1. นักเรียนไม่ชอบเรียนวิชานั้น
 2. นักเรียนไม่ชอบครูผู้สอน
 3. นักเรียนขาดอุปกรณ์การเรียน
 4. นักเรียนทำงานที่ครูมอบหมายไม่เสร็จ
 5. เพื่อนชักชวน
 6. นักเรียนตั้งใจหนีเรียนเอง
 7. มีกิจกรรมอื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจมากกว่า เช่น การแข่งขันกีฬา รายการ
บันเทิงต่าง ๆ
- ฯลฯ

12.3.2 แนวทางในการแก้ปัญหา

1. ครูประจำวิชาสำรวจเด็ก โดยจัดสมุดหรือบัตรเช็คเวลา แล้วรายงานครูประจำชั้น
2. ในกรณีที่นักเรียนหนีเรียนบ่อยครั้งให้แจ้งฝ่ายปกครองหรือติดต่อกับผู้ปกครอง

12.4 ปัญหาที่นักเรียนแต่งกายไม่ถูกระเบียบ

12.4.1 สาเหตุที่นักเรียนแต่งกายไม่เรียบร้อย อาจมีดังนี้

1. เกิดจากอิทธิพลของสังคมและสภาพแวดล้อม
2. เกิดจากอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน
3. นักเรียนแต่งกายตามสมัยนิยม
4. โรงเรียนไม่เข้มงวดกวดขันเรื่องระเบียบในการแต่งกาย
5. นักเรียนไม่ทราบระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการแต่งกาย หรือระเบียบข้อบังคับเข้มงวดเกินไป

ฯลฯ

12.4.2 แนวทางในการแก้ปัญหา

1. โรงเรียนต้องชี้แจงระเบียบการแต่งกายที่ถูกต้องให้นักเรียนทราบ
2. ครูต้องตรวจตราสม่ำเสมอ
3. ประสานงานกับผู้ปกครอง
4. ใช้บริการแนะแนว
5. มีบัตรบันทึกพฤติกรรมนักเรียนที่ทำความผิดแต่ละครั้งในบัตรนั้นมีการกำหนดโทษไว้ด้วย

12.5 ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนระหว่างโรงเรียน

12.5.1 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนทะเลาะวิวาทกัน

1. สาเหตุอันสืบเนื่องมาจากเหตุผลส่วนตัวต่าง ๆ ของนักเรียนเอง เช่น นักเรียนบางกลุ่มมีเรื่องทะเลาะวิวาทกันแล้วต่างก็ไปชักชวนเพื่อนฝูงของแต่ละฝ่ายให้เข้าร่วมในการทะเลาะวิวาทนั้น
2. สาเหตุอันสืบเนื่องมาจากการแข่งขันกีฬา โดยเฉพาะกองเชียร์ของแต่ละฝ่ายที่อาจก่อเหตุการทะเลาะวิวาทกันได้

ฯลฯ

12.5.2 แนวทางในการแก้ปัญหา

1. ให้มีการประสานงานกันระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียน
2. ขอความร่วมมือทางฝ่ายเจ้าหน้าที่กฎหมาย
3. จัดครูให้มีการสอดส่องดูแลพฤติกรรมตามจุดที่มักเกิดเรื่องบ่อย ๆ
4. ให้นักเรียนทั้งสองฝ่ายได้มีโอกาสพบปะทำความเข้าใจกัน
5. ติดต่อร่วมมือประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน

12.6 ปัญหาการตั้งกลุ่มมั่วสุม

12.6.1 สาเหตุที่ทำให้นักเรียนตั้งกลุ่มมั่วสุม อาจมีดังนี้

1. นักเรียนมีเวลาว่างมากและโรงเรียนมิได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนอย่างพอเพียง
2. นักเรียนมีพฤติกรรมคล้ายกัน เช่น ชอบหนีเรียน ดิดยาเสพติด เป็นต้น
3. อาจมีนักเรียนบางคนมีอิทธิพลเหนือเพื่อน ๆ และชักชวนนักเรียนอื่น ๆ เข้าร่วมในกลุ่มเพื่อดำเนินการบางอย่างในลักษณะของการมั่วสุม เช่น การลักขโมย ชู้สาว เป็นต้น
4. ปัญหาอันเกิดจากสภาพแวดล้อมทั้งที่บ้านและโรงเรียน ที่ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายและก่อปัญหาต่าง ๆ เช่น การหนีเรียน ขาดเรียน แล้วไปชุมนุมมั่วสุมตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น บ้านเพื่อนที่มีเสรีภาพมาก ๆ สถานเริงรมย์ต่าง ๆ สวนสาธารณะ และจากการมั่วสุมของนักเรียนดังกล่าว อาจก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีก เช่น ปัญหาชู้สาว ปัญหายาเสพติด ปัญหาการกระทำความผิดทางกฎหมายอื่น ๆ เป็นต้น

ฯลฯ

12.6.2 แนวทางในการแก้ปัญหา

1. โรงเรียนจัดกิจกรรมให้สอดคล้องสนองตอบและเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน
2. แจ้งพฤติกรรมของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ
3. ติดต่อร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เช่น ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน สารวัตรนักเรียน เป็นต้น เพื่อช่วยกันแก้ไขและป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

12.7 ปัญหาเรื่องผู้สาว

12.7.1 สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาผู้สาว

1. ปัญหาผู้สาวมีสาเหตุสืบเนื่องมาจากปัญหาอื่น ๆ เช่น การหนีเรียนไปมั่วสุมตามสถานที่ส่วนตัวต่าง ๆ ปัญหายาเสพติด เป็นต้น
 2. ปัญหาอันเกิดจากสภาพแวดล้อมทางสังคม ตลอดจนอิทธิพลจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่เป็นตัวอย่างให้นักเรียนประพฤติตาม
 3. ปัญหาอันเกิดจากกลุ่มมิจฉาชีพต่าง ๆ ที่อาจข่มขู่นักเรียน
 4. ปัญหาอันเกิดจากความหลงผิดของนักเรียนเอง
 5. ปัญหาอันเกิดจากนักเรียนไม่มีผู้ปกครองโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งอาจจะเช่าหอพักอยู่ตามลำพัง ทำให้เกิดปัญหาผู้สาวได้
 6. ในบางกรณีเกิดจากความประพฤติดส่วนตัวของนักเรียนเอง
- ฯลฯ

12.7.2 แนวทางการแก้ปัญหา

1. อบรมให้นักเรียนเข้าใจถึงผลเสีย
2. เมื่อพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องผู้สาวต้องแต่งตั้งให้ผู้ปกครองทราบ
3. ครูอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องร่วมมือกันติดตามพฤติกรรมของนักเรียน

ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนตามที่กล่าวมาแล้วนั้น ส่วนมากเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความประพฤติของนักเรียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะของนักเรียนซึ่งยังเป็นวัยรุ่นอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมที่ชอบแสดงความรุนแรง คือ รั้น ไม่ทำงานตามที่ครูสั่ง ก้าวร้าว ชอบทำตนเป็นผู้นำ ชอบอวดตัว ในบางกรณี เด็กวัยรุ่นไม่ชอบอยู่ตามลำพัง ชอบที่จะขอคำแนะนำจากคนอื่นอยู่เสมอ ชอบคบหาเพื่อน คบหาเพื่อนฝูง ด้วยลักษณะเฉพาะของนักเรียนในวัยรุ่นดังกล่าว ถ้ามีเหตุอื่น ๆ มาเสริมไม่ว่าจะเป็นสภาพทางครอบครัว สภาพแวดล้อมทางสังคม หรืออื่น ๆ ก็จะทำให้นักเรียนก่อปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมากมายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ดังเช่นที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้มีผลกระทบต่อการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนโดยทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งครู อาจารย์ ผู้บริหาร ตลอดจนผู้ปกครองและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือประสานงานกันเพื่อป้องกัน

แก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ เหล่านี้ให้หมดไป เพื่อนักเรียนจะได้ศึกษาเล่าเรียนได้เต็มความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล และประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ต่อไป

12.8 ปัญหาสุขภาพจิต

นอกจากปัญหาดังต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ในปัจจุบันนี้ตามสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ได้ประสบปัญหาสำคัญอยู่ประการหนึ่ง เป็นปัญหาระดับชาติ ระดับโลก เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานหลาย ๆ ฝ่าย เป็นปัญหาที่เป็นเครื่องบั่นทอนและสกัดกั้นความก้าวหน้าของนักเรียนและก่อให้เกิดปัญหาดังต่าง ๆ ตามมาอีกมากมาย เพราะถ้าหากนักเรียนเกิดปัญหานี้แล้ว หากไม่ได้รับการแก้ไขช่วยเหลือได้ทันที่แล้วก็แล้วจะเป็นผลเสียที่ร้ายแรงต่อนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง ปัญหาที่ว่านี้คือ ปัญหาสุขภาพจิต ซึ่งในที่นี้พิจารณาเห็นว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจป้องกันแก้ไข ดังนั้นจึงจะกล่าวถึงปัญหาสุขภาพจิตโดยละเอียดต่อไป

สำนักงานปราบปรามยาเสพติดให้โทษ สำนักงานกฤษฎีกาได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ เลขที่ 01-2520 ซึ่งได้กล่าวถึงเรื่องราวเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ปัญหาสุขภาพจิต

ยาเสพติดหมายถึงสารเคมีหรือยาใดก็ตาม ซึ่งเมื่อบุคคลเสพหรือรับเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าโดยการฉีด การสูบ การกิน การดม หรือวิธีอื่น ๆ ติดต่อกันเป็นเวลานาน หรือช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้วจะก่อให้เกิดเป็นพิษเรื้อรัง ซึ่งจะทำให้เกิดความเสื่อมโทรมขึ้นแก่บุคคลผู้เสพและแก่สังคมด้วย ทั้งจะต้องทำให้ผู้เสพแสดงออกซึ่งลักษณะ ดังนี้

1. ผู้เสพมีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะเสพยาชนิดนั้น ๆ ต่อเนื่องกันไป และจะต้องแสวงหายาชนิดนั้น ๆ มาเสพให้ได้ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ ก็ตาม
2. ผู้เสพจะต้องเพิ่มปริมาณการเสพของยาที่เคยใช้ ให้มากขึ้นทุกกระยะ
3. ผู้เสพจะมีความปรารถนาอยากเสพยาชนิดนั้น ๆ อย่างรุนแรง ระวังไม่ได้ คือมีการติดและอยากยาทั้งทางร่างกายและจิตใจ

ยาเสพติดชนิดต่าง ๆ จำแนกตามคุณสมบัติออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. **ยาเสพติดประเภทฝิ่นและกลุ่มของฝิ่น** ยาเสพติดประเภทนี้กดประสาทและสมองอย่างรุนแรง เป็นภัยร้ายแก่ผู้เสพอย่างยิ่ง ยาเสพติดประเภทนี้ ได้แก่ ฝิ่น เฮโรอีน มอร์ฟีน และอนุพันธ์อื่น ๆ ที่สกัดได้จากฝิ่น เช่น เคโคอีน เป็นต้น การติดยาประเภทนี้ ทำลายร่างกายและสภาพจิต สติปัญญา ความรู้สึกนึกคิด และบั่นทอนชีวิตอย่างรวดเร็ว

2. **ยาเสพติดประเภทยานอนหลับและยาสงบประสาท** ยานอนหลับชนิดต่าง ๆ ที่เคยใช้ในทางการแพทย์ ได้มีผู้นำมาใช้ในทางที่ผิด ๆ โดยมีได้รับคำแนะนำจากแพทย์ จึงเกิดการเสพยาขึ้นมาได้ และทำให้เกิดอันตรายแก่สมองและระบบประสาทของร่างกาย ยาที่ใช้และเป็นยาเสพติดอยู่มากในเวลานี้ คือ ยานอนหลับประเภทบาร์บิทูเรต และที่ขึ้นชื่อมากที่สุดในเมืองก็คือ เซโคนอล ผู้ที่เสพยาอดมักเรียกว่า “เหล้าแห่ง” อีกพวกหนึ่งคือยาสงบประสาท สำหรับระงับความกระวนกระวาย เกร็งเครียด เป็นยาระงับประสาทอย่างอ่อน

3. **ยาเสพติดประเภทกัญชาและพืชกระท่อม** กัญชาเป็นยาเสพติดตามกฎหมายออกฤทธิ์กดและหลอนประสาท ร่างกายเสื่อมโทรมและเป็นโรคจิตได้ง่าย ส่วนพืชกระท่อมก็เป็นยาเสพติดเช่นเดียวกัน มีฤทธิ์ในทางกระตุ้นประสาทให้ตื่นตัวอย่างผิดปกติ ใช้ไปนาน ๆ จะทำลายประสาท เกิดประสาทหลอน และโรคจิตเช่นเดียวกัน

4. **ยาเสพติดประเภทแอมเฟตตามีน** เป็นยากระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง เป็นยาที่เรียกกันทั่ว ๆ ไปว่า “ยาม้า” “ยาขยัน” “ม้าขาว” เป็นต้น ผู้ที่ใช้ในทางที่ผิด มักใช้เป็นยาแก้ง่วงนอน ยาเพิ่มกำลัง ยาลดความอ้วน ซึ่งเป็นการใช้ยาในทางที่เกิดโทษแก่ร่างกาย ทั้งนี้เพราะยาจำพวกดังกล่าวจะกระตุ้นสมองให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ร่างกายจะอ่อนล้าลงทุกขณะ และทันทีที่หมดฤทธิ์ยา จะรู้สึกอ่อนเพลียและมึนงง การทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายจะผันผวนและผิดปกติ บังคับตัวเองไม่ได้ มักเกิดอาการคลุ้มคลั่ง คล้ายคนเป็นโรคจิต ประสาทหลอนอยู่ตลอดเวลา

5. **ยาเสพติดประเภทหลอนประสาทและไอระเหย** ผู้เสพยาประเภทนี้ จะเกิดความฝันเพื่อง หลอนจิต เห็นแต่ภาพลวงตา ขาดการควบคุมตนเอง มีนเมาอยู่กับความฝันทั้งร้ายและดี ประสาทรับความรู้สึก การมองเห็น การรับรส การได้กลิ่น หรือสัมผัสต่าง ๆ จะแปรวนแปรผิดปกติไปหมด ผู้ติดยาเสพติดประเภทนี้จะสามารถทำอันตรายแก่ชีวิตของตนเองและของผู้อื่นได้ เพราะขาดการควบคุมตนเอง และจิตใจถูกหลอกหลอนให้หลงผิดไปหมด ยาเสพติดประเภทดังกล่าวนี้ ได้แก่ ยาเสพติดจำพวก แอล.เอ็ช.ดี.

สารจำพวกไอระเหยต่าง ๆ ก็มีอันตรายมากเช่นกัน ผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์นำมาใช้เพื่อทำให้เกิดความมีนเมา เป็นการมอมประสาทตนเอง ให้มีความรู้สึกคล้ายเมาเหล้า หรือฝันหลอนจิตไปต่าง ๆ นานา สารพวกนี้โดยมากเป็นสารเคมี เช่น กาว น้ำมันเบนซิน น้ำมันทินเนอร์ผสมสีอีเธอร์ น้ำมันชักแห้ง ซึ่งเกิดอันตรายต่อประสาท ทำให้มีเมื่อย คลื่นไส้ เวียนศีรษะและเมาได้ง่าย ๆ

วิธีสังเกตอาการทั่วไปของการติดยาเสพติด

1. มีความเปลี่ยนแปลงในการเอาใจใส่ในการเล่าเรียนและการรักษาระเบียบวินัย
2. มีการเปลี่ยนแปลงในการส่งงาน ส่งการบ้าน
3. มีอารมณ์ฉุนเฉียว ผิดปกติ
4. สุขภาพร่างกายทรุดโทรม
5. มีลึบหลวมในเกี่ยวกับการชุกช่อนยา
6. สวมแว่นตากันแดดตลอดเวลา ไม่สู้แสงสว่าง เพื่อซ่อนแก้วตาที่อาจเบิกกว้างหรือริบหรี่
7. ใส่เสื้อแขนยาวตลอดเวลา เพื่อปกปิดรอยเข็มที่ฉีดยา
8. มีการติดต่อสมาคมกับผู้มีประวัติติดยา
9. มีการหยิบยืมเงินทองเพื่อนฝูงเสมอ ๆ เพื่อนำไปซื้อยา หรือการเงิน การทองไม่สม่ำเสมอ
10. เริ่มมีนิสัยปิดบัง ลักขโมยของ เริ่มด้วยของเล็ก ๆ น้อย ๆ จากภายในบ้านของตนเอง บ้านเพื่อน ๆ จากโรงเรียน ตลาด ฯลฯ
11. มักจะพบอยู่ในที่ลับตาคน เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม ใต้บันได ทั้งนี้เพื่อหาโอกาสเสพยา

เมื่อพบผู้มีอาการดังกล่าวข้างต้น ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนควรรีบไปปรึกษาแพทย์ เพื่อหาเส้นทางนำผู้ที่สงสัยว่าจะติดยาเสพติดไปรับการตรวจรักษาต่อไป ไม่ควรดูด่า ขู่ประณามอย่างรุนแรง หรือถ้าเป็นผู้ปกครอง ไม่ควรใช้วิธีไล่ออกจากบ้าน การกระทำดังกล่าวจะไม่ช่วยให้เด็กที่ติดยาเสพติดหายจากการติดยาได้เลย ซ้ำกลับจะเป็นผลร้ายยิ่งขึ้นด้วย

ก่อนการปฏิบัติการใด ๆ โรงเรียนจะต้องรีบแจ้งให้ผู้ปกครองทราบทันที และต้องตกลงกับผู้ปกครองก่อนว่า จะไม่ใช้วิธีรุนแรงแก้ปัญหา หรือทำเรื่องราวให้อื้อฉาว เอิกเกริก จนเกิดเป็นปมด้อยของเด็ก

หากโรงเรียนไม่สามารถแก้ไขปัญหาหรือจัดการเองได้ ให้โรงเรียนติดต่อกับสถานีนามัยโรงพยาบาล หรือสถานที่ราชการต่อไปนี้ เพื่อรับคำปรึกษา หรือรับการบำบัดรักษาจากการติดยาเสพติดให้โทษ ดังนี้

1. โรงพยาบาลธัญญารักษ์ ถนนพหลโยธิน
2. โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ถนนราชวิถี
3. โรงพยาบาลตำรวจ
4. ศูนย์บริการสาธารณสุข ของ กท. สนวนลุมพินี
5. โรงพยาบาลทั่วไปในต่างจังหวัด
6. สำนักงานปราบปรามยาเสพติดให้โทษ สำนักงานนายกรัฐมนตรีทำเนียบรัฐบาล

สาเหตุของการติดยาเสพติด

การติดยาเสพติดมีสาเหตุสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1. ติดยาเพราะสภาพความต้องการทางจิตใจ

1.1 เพื่อความสบายอกสบายใจเนื่องจากมีปัญหาทางครอบครัว ปัญหาจากทางโรงเรียน จึงหาทางออกโดยวิธีใช้ยาระงับประสาทชนิดต่าง ๆ เพื่อให้คลายกังวลจากปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้

1.2 เพื่อสนองความอยากรู้ อยากรูเห็น อยากรทดลอง โดยปราศจากการไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ไม่คำนึงถึงผลร้ายของการกระทำของตนเข้าลักษณะคนอวดดี

1.3 เพื่อหนีความจริง คนที่มีความทุกข์ในใจเป็นประจำพยายามหาทางออกด้วยวิธีใช้ยาเสพติด เพื่อให้ลืมทุกข์ จิตใจเปลี่ยนไปเหมือนกับอยู่ในโลกใหม่ ซึ่งหวังว่าจะสดใสกว่าเก่า ซึ่งก็เป็นแต่เพียงความหวัง

2. ติดยาเพราะสภาพสิ่งแวดล้อมไม่ดี

สิ่งแวดล้อมไม่ดีเป็นปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งที่ชักนำให้เกิดการติดยาเสพติด เช่น บ้านที่อยู่อาศัยอยู่ในละแวกของผู้ที่ติดยาเสพติด อิทธิพลของเพื่อนฝูง ซึ่งได้รับการแนะนำ ชักจูง หรือเพื่อการปรับตัวเองให้สามารถเข้ากับเพื่อนฝูง เข้ากับสังคมได้ ทำนองเข้าเมืองตาหลิ่วก็ต้องหลิ่วตาตาม ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หลงเชื่อไปเสพเข้าจนติดเป็นนิสัย

3. คิดเพราะความจำเป็นทางร่างกาย

เนื่องจากร่างกายเกิดเจ็บป่วย เช่น กระดูกหัก เกิดนิ้วในไต เนื้องอก เป็นต้น ซึ่งได้รับการทรมานทางร่างกายมาก อาจชื้อยามาเพื่อใช้ระงับประสาท ระงับความเจ็บปวด ดับอาการต่าง ๆ เหล่านั้นด้วยตนเอง โดยปราศจากการแนะนำของแพทย์ ผลสุดท้ายก็เป็นคนติดยาเสพติดไปโดยไม่รู้ตัว

4. คิดเพราะความเชื่อที่ผิด ๆ

เนื่องจากการขาดการแนะนำที่ถูกต้อง จึงเชื่อว่า การใช้ยาจะช่วยให้การทำงานดีขึ้น ปริมาณงานมากขึ้น ทำให้ช่วงเวลาของการพักผ่อนของตนมีความสุขเพิ่มมากขึ้น ทำให้สิ้นความกังวลและความทุกข์ยากทั้งหลาย ทำให้เกิดสมรรถภาพทางเพศสูงขึ้น ซึ่งโดยแท้จริงแล้วไม่เป็นความจริงเลย

5. คิดเพราะความเกรงโดยสันดาน

เนื่องจากการขาดการเหลียวแลจากสังคม มักเกิดความรู้สึกที่เป็นปรปักษ์ต่อสังคม พยายามทำในสิ่งตรงกันข้ามกับสังคมซึ่งเห็นว่าดี โดยมีได้คำนึงถึงค่านิยมของสังคม เริ่มด้วยการใช้เหล้า ภัยไข้และยาเสพติดประเภทต่าง ๆ จนติดเป็นนิสัย หรือต้องการไอ้อวด ปกปิดปมด้อยของตนเอง จนติดเป็นนิสัย เช่นกัน

การป้องกันการติดยาเสพติด

1. การป้องกันตนเอง

จะต้องไม่ใช้ยาโดยมิได้รับการแนะนำจากแพทย์ และจงอย่าทดลองเสพยาเสพติดทุกชนิดโดยเด็ดขาด เพราะจะติดง่าย หายยาก

2. การป้องกันทางครอบครัว

ควรสอดส่องดูแลอย่างใกล้ชิดกับเด็ก และบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่อยู่รวมกัน อย่าให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หากปรากฏว่ามีผู้ติดยาเสพติดขึ้น ควรแยกตัวออกต่างหาก และพาไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลหรือหน่วยงานการบำบัดทันที การรับการรักษาแต่แรกเริ่มติดยา มีโอกาสหายได้เร็วกว่าการปล่อยทิ้งไว้นาน ๆ

3. การป้องกันเพื่อนบ้าน

ช่วยชี้แจงให้เพื่อนบ้านเข้าใจถึงโทษและภัยของยาเสพติด โดยมีเป้าหมายมิให้เพื่อนบ้านที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ต้องถูกหลอกลวง หากปรากฏว่าพบเพื่อนบ้านที่ติดยาเสพติดเกิดขึ้น จึงช่วยแนะนำให้ไปติดต่อบริการรักษาที่สถานบริการรักษาอย่างรวดเร็ว

4. การป้องกันโดยให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของราชการ

เมื่อทราบแน่ชัดถึงแหล่งที่มียาเสพติด ระบาด แพร่หลาย ขอให้รีบแจ้งต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมือง หรือที่สถานีตำรวจทุกแห่ง ทุกท้องที่ หรือที่ศูนย์ปราบปรามยาเสพติดให้โทษ กรมตำรวจ หรือที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ สำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่องยาเสพติดนี้เป็นเรื่องใหญ่ เกี่ยวพันกับความมั่นคงของชาติ ความอยู่รอดปลอดภัยของชาติด้วย เพราะเยาวชน ประชาชนของชาติใด ภาษาใดติดยาเสพติดกันเสียเป็นส่วนใหญ่ กำลังพลังของชาติก็หมดไปด้วย อ่อนแอ และล้มสลายไปในที่สุด สถาบันโรงเรียนจะต้องประจักษ์ในเรื่องเหล่านี้ และถือว่าเป็นนโยบายหลักของการบริหารโรงเรียนทีเดียว ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลายพึงใช้ความสังเกต การตรวจสอบจากอาการและพฤติกรรมของนักเรียน หากตรวจพบหรือเข้าข่ายสงสัยว่าจะมีการเสพยาเสพติดขึ้นให้รีบเข้าระงับเสียแต่ต้น หากไม่เป็นผลก็ให้แจ้งหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องได้ทราบ เพื่อหาหนทางช่วยเหลือ อย่าปล่อยทิ้งไว้เป็นอันขาด

สรุป

ปัญหาและการแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับนักเรียนเป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจเอาใจใส่และศึกษาความรู้ที่อยู่ตลอดเวลา ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนมีความหลากหลายและแปรผันไปตามสภาพแวดล้อมและองค์ประกอบอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องจะต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา หาทางแก้ปัญหาและป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาที่ได้กล่าวถึงในที่นี้ เป็นเพียงตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงปัญหาสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและแนวทางในการป้องกันแก้ไข ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความประพฤติของนักเรียน ซึ่งมีผลกระทบต่อการศึกษาเล่าเรียนและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้จะหมดไปหรือไม่เกิดขึ้นถ้าผู้บริหาร ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะได้ร่วมมือประสานงานกัน ชี้แจงป้องกันแก้ไข และขจัดเงื่อนไขของปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ให้หมดไป ก็จะทำให้นักเรียนได้ใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียน และสังคมอย่างมีความสุข และประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน เป็นพลเมืองดี และเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติสืบไป

กิจกรรมท้ายบท

ให้นักศึกษาตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนมาสายเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่ง อยากทราบว่าสาเหตุใดบ้างที่จะทำให้นักเรียนมาโรงเรียนสายและจะมีแนวทางในการแก้ไขอย่างไรบ้าง?

.....

.....

.....

2. ยาเสพติดให้โทษเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่ง อยากทราบว่าโรงเรียนจะมีแนวทางในการป้องกันยาเสพติดได้อย่างไร?

.....

.....

.....

แนวตอบ

1. สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมาสายเป็นประจำบ้านอยู่ไกล การคมนาคมไม่สะดวก ช่วยผู้ปกครองทำงานในตอนเช้า นอนดึก นักเรียนเบื่อโรงเรียนหรือทำความผิดด้านต่าง ๆ

2. แนวทางป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน
 1. ชี้แจงให้นักเรียนเห็นโทษของยาเสพติด
 2. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองชุมชนตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 3. ผู้เกี่ยวข้องใช้ความสังเกต ตรวจสอบจากอาการและพฤติกรรมของนักเรียน เมื่อตรวจพบหรือสงสัยต้องรีบดำเนินการทันที